БУРГАСКИ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ

„ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ"

ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ

УТВЪРЖДАВАМ:

РЕКТОР:.....
/проф. д-р Сотир Сотиров/

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

Специалност:	**МЕЖДУНАРОДЕН ТУРИЗЪМ**
Образователно-квалификационна степен:	**МАГИСТЪР**
Професионално направление:	**3.9. ТУРИЗЪМ**
Област на висше образование:	**3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ**
Професионална квалификация:	**МАГИСТЪР ПО ТУРИЗЪМ**
Срок на обучение:	**ЕДНА ГОДИНА (ДВА СЕМЕСТЪРА)**

Бургас
2026

Настоящата квалификационна характеристика е неразделна част от учебния план за придобиване на висше образование по магистърска програма „Международен туризъм“ и определя професионалната квалификация на специалиста с висше образование, придобил образователно-квалификационна степен **„Магистър“** в област **3. „Социални, стопански и правни науки“**, професионално направление **3.9. „Туризъм“.**

За обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „Магистър“ по магистърска програма „Международен туризъм“ се приемат лица, които са завършили висше образование в ОКС „Бакалавър“ в професионално направление 3.9. „Туризъм“. Приемът е осъществява в съответствие със ЗВО, Правилника за устройството и дейността на Университета и с Правилника за учебната дейност.

Квалификационната характеристика на магистъра по туризъм, придобил магистърска степен във Факултет по обществени науки при Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров", както и учебният план, осигуряващ неговата подготовка, са съобразени със:

- Закон за висшето образования *(доп. ДВ. бр.23 от 19 Март 2024г., изм. и доп. ДВ. бр.25 от 22 Март 2024г., изм. ДВ. бр.27 от 29 Март 2024г., изм. и доп. ДВ. бр.39 от 1 Май 2024г., изм. ДВ. бр.81 от 24 Септември 2024г.);*
- Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен "бакалавър", "магистър " и "специалист" (*ДВ, бр.76, 06.08.2002 г.; Приета с ПМС № 162 от 23.07.2002 г., Обн. ДВ. бр.76 от 6 Август 2002г., попр. ДВ. бр.85 от 5 Септември 2002г., изм. ДВ. бр.79 от 5 Септември 2003г.*);
- Национална квалификационна рамка на Република България (*Решение № 96 на Министерския съвет от 02.02.2012 г.*);
- Правилник за устройството и дейността на Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров”;
- Правилник за учебната дейност на Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров”;
- Правилник за обучение на студенти в образователно-квалификационна степен "Магистър" след завършена степен на висше образование;
- Методика за формиране и разпределение на кредити по дисциплини в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров”.

I. Професионално предназначение на програмата за обучение

Образователната програма по магистърска програма „Международен туризъм“ в ОКС „Магистър“ в професионално направление 3.9 Туризъм, е предназначена за кандидати, завършили висше образование в ОКС „Бакалавър“ в професионално направление 3.9. „Туризъм“, и желаещи успешна ръководна реализация в международния туристически бизнес и международни структури с дейност релевантна на туризма.

Главната цел на обучението в професионално направление 3.9 Туризъм, образователно-квалификационна степен „Магистър“ по магистърска програма „Международен туризъм“, е придобиване на задълбочена фундаментална, широко профилираща и професионална подготовка; общи и специализиращи знания;

мениджърска подготовка с висока управленска култура и практически умения в съвременните практики в сферата на туристическия бизнес.

Поставената **цел** е в пълно съответствие с **мисията** на Университета за подготовка на специалисти с висше образование и отговаря на **функцията** на Факултет по обществени науки за подготовка на квалифицирани специалисти в областта на туризма.

За реализацията на поставената цел е необходимо успешното решаване на следните основни **задачи**:

- Усвояване на знания и умения в специализираните дисциплини в учебния план на магистърската програма;
- Надграждане на придобитите в сферата на висшето образование в ОКС „Бакалавър" в ПН 3.9. Туризъм знания;
- Знания за съвременната практика и динамично променящата се бизнес среда в туристическия сектор;
- Практически умения в областта на туризма.

Обучението в ОКС „Магистър" по магистърска програма „Международен туризъм" е организирано в лекционни курсове и семинарни упражнения. Предвидени са задължителни, избираеми и факултативни дисциплини, като последните дават възможност за придобиване на знания и умения от научни области извън сферата на туризма в съответствие с интересите на студентите.

Целите на обучението в магистърската програма се постигат с прилагането на актуални методи, форми и средства.

Методи на обучение:

- лекция;
- консултация;
- работа с научна литература – специализирана литература, електронни ресурси;
- работа по проект и изследователска задача;
- участие в студентски научни сесии.

Форми на обучение:

- работа в малка група;
- самостоятелна работа;
- семинар;
- практикум.

Средства на обучение (образователни ресурси): литературни източници, мултимедийни ресурси, съвременни технологични средства.

Съдържанието на използваните в учебния процес пособия и материали системно се актуализира и допълва в контекста на актуалните проблеми на туристическия бизнес, динамично променящата се среда и предизвикателствата на дигиталната трансформация в сектор „Туризъм" и изграждането на професионални компетентности за конкурентен мениджмънт.

Учебният план на магистърската програма е съобразен с *Наредба № 21/30.09.2004 г. на МОН за прилагане на система за натрупвана и трансфер на кредити във висшите училища*, със *ЗВО* и с *Правилника за учебната дейност на Университет „Проф. д-р А. Златаров" – Бургас.*

Оценяването на знанията на студентите се осъществява съобразно

изискванията на учебния план и включва текущ и заключителен контрол. Оценяването е по шестобалната система с присъждане на кредити. Кредити се присъждат след успешно издържан изпит (над Среден 3,00).

Текущият контрол включва следните методи:

- тест;
- изследване и защита на научноизследователска теза (курсов проект);
- беседа;
- реферирane на научни текстове и др.

Заключителният контрол представлява полагане на изпит или текуща оценка.

Формата на дипломиране за специалността е изработване и защита на дипломна работа съгласно ежегодния график за учебния процес, приет от Академичния съвет на Университета. Защита на дипломната работа се провежда от избрана от Факултетния съвет изпитна комисия, назначена със заповед на Ректора на университета.

II. Квалификационен стандарт-компетенции на завършилите специалност „Международен туризъм“ в ОКС „Магистър“ студенти

Завършилите магистърска програма „Международен туризъм“ в ОКС „Магистър“ в ПН 3.9. Туризъм придобиват професионални управленски и практически компетенции за осъществяване на ръководни дейности в сферата на туристическия бизнес. Знанията и умения, необходими за успешна професионална дейност включват знания и умения придобити от общотеоретична подготовка (общи умения), от специална подготовка (специални умения), както и от професионална подготовка (преносими знания и ключови компетентности). Специалистът завършил магистърска програма „Международен туризъм“, ОКС „Магистър“, трябва да притежава конкретни знания, умения и професионални компетентности:

- Да владее и да прилага придобитите базисни теоретични знания и умения;
- Да владее и прилага придобитите от магистърската степен профилиращи и специализиращи професионални знания и умения, като непрекъснато усъвършенства равнището на професионалната си компетентност в съответствие с потребностите на туристическия бизнес;
- Да извършва изследователска работа и анализи, на база на които да взема обосновани ръководни решения; да разработва прогнози и стратегии за ефективно и устойчиво развитие на туристическата дейност, както и да оценя резултатите им посредством релевантни метрики, количествени и качествени показатели;
- Да планира и ръководи икономическата, административната, организационната и управленската дейност на туристическата организация, като прилага съвременни методи и подходи на управление и използва актуални информационни, дигитални и комуникационни средства;
- Да формулира компетентни и конкурентни организационни отговори на предизвикателствата на динамичната среда в туристическия бранш и на тази основа да ръководи и контролира ефективно дейността;
- Да създава необходимите предпоставки за обучение, развитие и системно повишаване квалификацията на персонала, благоприятни социално-психологически климат и корпоративна култура в туристическата организация;

- Да владее на високо ниво бизнес комуникацията, етиката и конфликтологията в бизнес дейността, респективно туристическия бизнес;
- Да борави със специализиран за туризма софтуер, дигитални управленски и маркетингови платформи и технологии, на чиято база да провежда компетентна финансова и инвестиционна политика;
- Да изгражда умения за нататъшно самообучение и самоусъвършенстване с цел развитие на критично и аналитично мислене, етично поведение и възприемчивост към нестандартни и иновативни модели за управление на туристическите дейности.

Обучението по магистърска програма „Международен туризъм" в ОКС „Магистър" формира у завършилите студенти следните **основни групи от компетентности според Националната квалификационна рамка на Република България**:

1. Знания

- Представя знания и разбиране на високо специализирано равнище в областта на туризма, респективно международния туризъм;
- Притежава широк спектър от знания относно туризма на макро- и микроравнище, в т.ч. познава, разбира и изразява теории, концепции, принципи и закономерности в туризма;
- Познава съвременните постижения и тенденции на развитие в областта на международния туризъм;
- Знания за анализ и оценка на критически връзки между международния туризъм и други сфери с възможност за идентифициране на общите закономерности и връзки помежду им;
- Владее високоспециализирани практически и теоретични знания, вкл. авангардни, които формират основата за оригиналност в разработването и прилагането на нови идеи и решения;
- Знания за ефективно управление на иновациите, инвестициите и проектните дейности в областта на туризма, респ. международния туризъм;
- Притежава знания за управление, мотивиране и стимулиране на персонала в туристическата организация.

2. Умения

- Притежава широк набор от практически и познавателни умения да създава и ръководи екипи, да решава комплексни проблеми чрез съвременни технологични методи, подходи и инструменти;
- Прави диагностика на проблемите и ефективно ги решава като намира, извлича, подрежда, синтезира и оценява необходимата информация от различни източници, с което генерира нови знания и процедури;
- Владее умения да предвижда промените в динамичната туристическа среда, да мисли стратегически и иновативно и да демонстрира адекватна оценка на ситуациите;
- Свободно прилага иновативни методи и инструменти, отличаващи се с иновативност при решаването на сложни задачи и непредвидими проблеми в сферата на туризма;

- Способност за критично мислене и оценка на различни гледни точки при демонстриране на инициативност за решаване на задачи и проблеми;

- Умение за прилагане на нестандартни подходи и аргументирани решения.

3. Компетентности

3.1. Самостоятелност и отговорност

- Поддържа висока осведоменост за новостите в туристическата индустрия и интерпретира новите знания ефективно в професионалната си дейност;

- Изгражда колегиални и етични взаимоотношения, базирани на екипна работа;

- Поема отговорност да управлява екипи в туристическа организация;

- Умее да изгражда административно-организационни структури и самостоятелно да управлява екипи за решаването на сложни проблеми в непредсказуема среда в международния туризъм;

- Показва отговорно отношение в експлоатацията на ресурси в международния туризъм;

- Проява на ангажираност и социална отговорност при демонстриране на овладяност при критични ситуации;

- Демонстрира адекватна самооценка и оценка на чуждите резултати;

- Проявява творчество и новаторство при разработването на проекти в областта на туризма.

3.2. Компетентност за учене

- Системно и задълбочено оценява познанията си и идентифицира потребности от нови знания в сферата на туризма;

- Поемане на отговорност за професионално развитие и учене през целия живот към себе си и ръководените от него екипи;

- Демонстрира продължаващо обучение с цел прилагане на съвременни управленски подходи в туризма като демонстрира разнообразни методи и техники за усвояване на комплексно учебно съдържание;

- Владее богат понятиен апарат в сферата на туризма и международния бизнес и проявява способности за концептуално и абстрактно мислене.

3.3. Комуникативни и социални компетентности

- Демонстрира способности да излага и защитава лични идеи и инициативи по разбираем и достъпен начин, като формулира убедителни становища пред специализирана и неспециализирана аудитория;

- Пълноценно общува на някои от най-разпространените европейски езици;

- Владее и използва специализиран понятиен апарат в сферата на туризма;

- Проявява широк мироглед, обща култура и способност за междукултурно общуване

- Формулиране на обосновани идеи, способност да анализира и критично да изложи собствени и чужди идеи в контекста на дадена ситуация;

- Излага аргументирани схващания относно социални процеси и практики и обосновава предложения за тяхното усъвършенстване или промяна с цел устойчиво развитие на туристическата практика.

3.4. Професионални компетентности

- Разбира и системно анализира специализирана бизнес статистика,

икономически и маркетингови анализи в областта на туризма, която информация ефективно интерпретира за решаване на сложни проблеми;

- Способност за предлагане на иновативни и нестандартни стратегически в туризма като интегрира широк спектър от знания в нов контекст;

- Способност за адекватна реакция и взаимодействие предвид променяща се външна за туризма среда, съобразно новите условия и прилага собствени знания, умения и компетентности в различен контекст;

- Умее да решава проблеми чрез интегриране на комплексни източници на информация, в условия на недостатъчна налична информация, в нова непозната/нестандартна среда;

- Ръководи ефективно туристическата дейност/организация и извършва иновационни дейности при необходимост, при което демонстрира висока инициативност за промени.

III. Области на професионална реализация на завършили обучението по програмата за обучение

Завършилите магистърска програма „Международен туризъм“ в ОКС „Магистър“ могат да се реализират като:

- ✓ Висши ръководители, ръководители отдели, дирекции, звена и направления в туристически предприятия и организации:

- Хотелиерство и туристическо настаняване;
- Ресторантьорство;
- Туроператорска, агентска и транспортна дейност;
- Индустрия на свободното време
- Фирми за управление на ваканционна собственост и др.

- ✓ Експерти в институциите пряко и косвено свързани с туристическата индустрия, както и релевантни консултантски звена в сферата на туризма.
- ✓ Предприемачи в областта на туризма.

Според Национална класификация на професиите и длъжностите (НКПД 2011), успешно завършилите специалност „Международен туризъм“, ОКС „Магистър“ могат да се реализират по различни шифри на професии, като някои от най-разпространените са представени в Таблица № 1.

Таблица № 1

Код		Наименование
1112	7037	Началник регионална дирекция
1112	7050	Заместник-директор териториална дирекция
1120	6005	Директор, организация
1120	6006	Директор, предприятие
141		**Управители на хотели и ресторанти**
1411		**Управители на хотели**
1411	3001	Ръководител, отдел в хотел
1411	3002	Управител, хотел

1412		**Управители на ресторанти**
1412	3006	Управител, ресторант
1412	3009	Ръководител, отдел в ресторант
2631	6021	Икономист, туризъм
3339	3002	Специалист, туроператорска дейност
4221	3003	Организатор, пътувания
4221	5004	Специалист, туризъм
4221	3010	Туристически агент

Придобилите ОКС „Магистър“ по магистърска програма „Международен туризъм“ могат:

- Да продължат образованието си в ОКС „Магистър" в друга сфера и професионално направление, различни от ПН 3.9. „Туризъм“;
- Да продължат образованието си в образователната и научна степен „Доктор";
- Да участват в различни форми на обучение и развитие на компетентности през целия живот.

Приета на Факултетен съвет на ФОН Протокол № 5/20.05.2008 г.
Приета на Академичен съвет на БДУ Протокол 13/19.06.2008 г.
Актуализирана на ФС на ФОН Протокол № 1/24.09.2020 г.
Актуализирана на АС на БДУ Протокол № 18/27.09.2020 г.
Актуализирана на ФС на ФОН Протокол № 24/17.06.2025 г.
Актуализирана на АС на БДУ Протокол № 39/24.06.2025 г.
Актуализирана на ФС на ФОН Протокол № 17/10.06.2026г.
Актуализирана на АС на БДУ Протокол № 02/18.06.2026г.